

УДК 811.111'33:340.13

Мись Тетяна Іванівна

старший викладач кафедри іноземних мов

Юридичного інституту

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Mys' Tetiana

Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages

Law Institute

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

ORCID: 0009-0000-7582-8214

DOI: 10.25313/2520-2308-2025-5-10988

РІЗНОМАНІТНІСТЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ ОРГАНІВ СУДОЧИНСТВА В ЮРИДИЧНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

DIVERSITY OF JUDICIAL TERMINOLOGY IN LEGAL ENGLISH

Анотація. Вступ. У статті розглядається актуальне питання формування англомовної термінологічної компетентності у студентів юридичних факультетів немовних закладів вищої освіти. Особлива увага приділена вивченню термінів, пов'язаних із судовою гілкою влади, зокрема їх специфіці в правових системах англомовних країн — Великої Британії та США.

Мета. Метою дослідження є всебічний аналіз особливостей термінології органів судової влади в правових системах англомовних країн і України, а також розробка підходів до ефективного засвоєння цієї термінології у процесі викладання англійської мови для спеціальних цілей студентам-юристам.

Матеріали і методи. Теоретичною базою слугували сучасні англомовні юридичні словники (Oxford Dictionary of Law, Black's Law Dictionary), праці вітчизняних і зарубіжних науковців у галузі термінознавства, правознавства та лінгводидактики, а також нормативно-правові акти. У дослідженні застосовано порівняльний, описовий і зіставний методи, метод аналізу і синтезу та систематизації матеріалу дослідження, що дали змогу здійснити міжсистемний і міжкультурний аналіз судової термінології.

Результати. У ході дослідження встановлено, що термінологія судової влади в англомовних країнах значно відрізняється від української не лише лексично, а й концептуально. На прикладі гіперо-гіпонімічних відношень термінів, на основі системи англійських судів та позасудових установ, доведено, що у Великій Британії терміни «magistrates' court, crown court, tribunal» вказують на багаторівневу систему правосуддя без централізованого управління, що впливає на термінологічну структуру. Водночас у США вживання термінів «federal court, state court, circuit court» пов'язане з федеративною структурою. Порівняльний аналіз показав відсутність повних відповідників цим термінам в українській системі, що ускладнює їх переклад та вимагає контекстуального засвоєння. Визначено також труднощі в інтерпретації таких понять, як «the Judiciary», «the Judicial system», «solicitor», «barrister» та інші, що відображають правові реалії загального права, незнайомі студентам з романо-германської традиції.

Перспективи. Обґрунтовано доцільність інтеграції порівняльного правознавства та культурно-лінгвістичного аналізу в процес викладання юридичної англійської, що сприятиме формуванню не лише термінологічної, а й комунікативної компетентності майбутніх юристів в умовах глобалізації.

Ключові слова: судова влада, юридичний факультет, термінологія, правова система, міжкультурна компетентність, юридична англійська.

Summary. Introduction. The article addresses the urgent issue of developing English-language terminological competence among law students at non-linguistic institutions of higher education. Particular attention is given to the study of terms related to the judiciary, especially their specific features in the legal systems of English-speaking countries, namely the United Kingdom and the United States.

Purpose. The purpose of the study is to conduct a comprehensive analysis of the features of judicial terminology in the legal systems of English-speaking countries and Ukraine, as well as to develop approaches for the effective acquisition of this terminology in the process of teaching English for Specific Purposes to law students.

Materials and Methods. The theoretical foundation includes modern English-language legal dictionaries (Oxford Dictionary of Law, Black's Law Dictionary), works by domestic and foreign scholars in the fields of terminology, law, and language didactics, as well as regulatory legal acts. The study employs comparative, descriptive, and contrastive methods, as well as methods of analysis, synthesis, and systematization, which allowed for an intersystem and intercultural analysis of judicial terminology.

Results. The research established that judicial terminology in English-speaking countries differs significantly from its Ukrainian counterpart not only lexically but also conceptually. Using the example of hyperonym-hyponym relations among terms within the system of courts and out-of-court institutions, it was demonstrated that in the UK, terms such as “magistrates’ court, crown court, and tribunal” indicate a multi-tiered system of justice without centralized governance, which directly influences the terminological structure. Meanwhile, in the US, the use of terms such as “federal court, state court, and circuit court” reflects the federal structure of the country. Comparative analysis revealed the absence of exact equivalents for these terms in the Ukrainian legal system, complicating their translation and requiring contextual acquisition. Difficulties were also identified in interpreting such concepts as “the Judiciary”, “the Judicial system”, “solicitor”, “barrister” and other, which reflect the legal realities of common law unfamiliar to students trained within the Romano-Germanic tradition.

Prospects. The study substantiates the necessity of integrating comparative law and cultural-linguistic analysis into the teaching of legal English, which will promote the development of not only terminological but also communicative competence among future lawyers in the context of globalization.

Key words: judiciary, law faculty, terminology, legal system, intercultural competence, legal English.

Постановка проблеми. Сучасна дійсність диктує нові вимоги до рівня іншомовної підготовки випускників немовних вузів. У зв'язку з цим дедалі актуальнішим стає досягнення студентами юридичних факультетів метапредметних та особистісних результатів у процесі вивчення англійської мови. Програми навчальних дисциплін вишу повинні сприяти формуванню у майбутніх випускників правової самосвідомості, самостійності, ініціативності, здатності до успішної соціалізації у суспільстві, професійної мобільності та багатьох інших професійно значущих особистісних якостей. Іноземним мовам приділяється суттєва роль при формуванні професійної компетенції студентів та розвитку умінь професійно-орієнтованого спілкування.

Особливу увагу слід приділяти перекладу спеціальної літератури на юридичну тематику. Освітні стандарти вищої професійної освіти, зокрема, — володіння навичками професійного спілкування іноземною мовою визначено, як загальнокультурні компетенції. В результаті вивчення іноземної мови у рамках гуманітарного, соціального та економічного циклу освітньої програми студенти мають вміти перекладати іншомовні тексти професійного спрямування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика юридичної термінології в англomовному дискурсі досліджувалась у працях як українських, так і зарубіжних науковців. Зокрема, О. Попов та В. Красюк аналізували особливості перекладу юридичних термінів у межах сучасної парадигми перекладознавства, пропонуючи нові підходи до оптимізації процесу засвоєння юридичної лексики. Джиліан Браун і Саллі Райс у праці *Professional English in Use: Law* представили систематизовану галузеву лексику, пов'язану з правовими систе-

мами, інституціями та професійними навичками [1]. Дослідження Пітера Тірси (Legal Language) присвячене глибокому аналізу юридичної англійської з позицій її структури, історичного розвитку та функціонального навантаження в різних правових контекстах [2]. Кристофер Вільямс у ряді публікацій (Legal English and Plain Language) досліджує взаємозв'язок між складною правничою термінологією та потребами її спрощення в освітньому процесі [3]. Д. Меллінкофф у класичній праці *The Language of the Law* розкриває витoki й особливості юридичної мови як фахового коду [4]. Також у міждисциплінарному контексті юридичну англійську розглядали Д. Крістал і Д. Деві (*Investigating English Style*), зокрема як складову професійного стилю англійської мови [5]. Також вагомий внесок у дослідження правничої мови зробив Гейккі Маттіла, який у своїй праці «*Comparative Legal Linguistics*» проаналізував взаємозв'язок між мовою та правом у різних правових системах, приділяючи увагу історичному розвитку термінів та їх функціонуванню в судовій практиці англomовних країн [6]. Окрему увагу до проблем перекладу юридичної термінології приділила С. Шарчевіч, яка запропонувала функціонально-комунікативний підхід до юридичного перекладу, підкреслюючи значення контексту та правової системи-реципієнта [7]. Однак більшість наявних досліджень зосереджуються переважно на загальній правничій лексиці або окремих галузях права. Недостатньо дослідженою залишається термінологія, що описує органи судової влади, її варіативність у межах правових систем Великої Британії та США, а також вплив ієрархічної структури судів на формування термінів. Залишається відкритим також питання перекладацьких труднощів та міжкультурної інтерпретації цих термінів у навчальному процесі.

Під час роботи над дослідженням я використовувала такі методи дослідження: метод аналізу і синтезу, опису та систематизації матеріалу дослідження. А також метод суцільної вибірки для згрупування лексичних одиниць англійської юридичної термінології у відповідні таблиці. За допомогою порівняльного зіставного методів дослідження здійснено поділ юридичних термінів шляхом аналізу моделі їх перекладу. Крім цього, я опиралась на наукові праці іноземних і українських авторів, англійські словники, такі як «Longman Dictionary of Contemporary English» та «A Dictionary of Law by H. L. F., Anderson W. C.» [14].

Наукова новизна полягає у міждисциплінарному підході до вивчення термінології судових органів, який поєднує лінгвістичний аналіз із компонентами порівняльного правознавства. Уперше здійснено систематизований аналіз гіперо-гіпонімічних зв'язків юридичних термінів, що стосуються судової системи, у парадигмі міжкультурного фахового спілкування.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є, — аналіз різноманітності термінології органів судової влади та їх діяльності в рамках навчання студентів юридичних факультетів неможливих вишів англійської мови для спеціальних цілей.

Виклад основного матеріалу. Юридична термінологія — це складна галузь дослідження, яка маніфестує мову, що використовується для передачі правових понять і принципів. Ця мова є специфічною для конкретної правової системи та використовується в процесі аналізу та тлумачення цієї системи. Мета юридичної термінології полягає в тому, щоб дати можливість адвокатам і суддям, які її застосовують, точно проаналізувати значення та мету закону. У юридичній термінології існує багато термінів, і їх потрібно точно перекладати, щоб вони могли передавати саме оригінальне значення різними мовами. Переклад деяких спеціальних текстів на юридичну тематику викликає труднощі під час вибору рішення [8, с. 116]. Наприклад, щодо органів судової влади необхідно уточнити розуміння терміна «the Judiciary» (судова влада) українською та англійською мовами. Словник сучасної англійської «Longman» трактує термін так: «the Judiciary — all judges in a country who, as a group, form part of the system of government» [9, с. 874]. Існує кілька варіантів перекладу терміна «судова влада», а саме: «judicial power», «judicial power», «adjudicative power», «arm of law», «judicial authority», «judicial branch», «judicial department of government», «judicial department», «judicial government», «judiciary establishment».

Правильність використання термінологічної лексики у цій сфері є особливо актуальною, оскільки неточність перекладу може призвести до деяких труднощів у професійній комунікації, що є неприпустимим. Наприклад, термін «the Judiciary» має синонім «the Judicial system», що означає «the system of courts that interprets and applies the law in the

name of the state.» [9, с. 876]. («Система судів, яка інтерпретує і застосовує закон від імені держави»).

Судова влада здійснюється спеціально створюваною державною установою — судом, а точніше, сукупністю судів (Конституційний суд, Верховний суд, Вищий Арбітражний суд, обласні, міські та районні суди), які мають свою особливу, властиву тільки їм можливість і здатність впливати на людей і, отже, на соціальні процеси на основі чинного законодавства. Студентам буває дуже цікаво зіставити діяльність органів судової влади України з діяльністю Федеральних судів США (Federal judiciary of the United States), Верховного суду США (Supreme Court of the United States), що є доречі найвищою судовою інстанцією США та судовою владою Великобританії. Особливо вагомий інтерес у студентів викликає історія системи права (Англійське право, Шотландське право та право Північної Ірландії) та Верховний Суд Сполученого Королівства (Supreme Court of the United Kingdom).

Під час перекладу спеціальної літератури професійної спрямованості, слід приділити достатньо уваги правильності та, іноді, навіть варіативності перекладу найменувань (назв) органів судової влади англійською мовою. Це полегшить правильне використання юридичної термінології студентами, наприклад:

- Арбітражний суд — Court of arbitrazh, arbitration court, Court of arbitration, commercial court, Common Court of Arbitration, tribunal of arbitration, arbitration tribunal, arbitral court, arbitral tribunal, arbitration committee, arbitrage, arbitration board, commercial disputes court, authorization tribunal;
- Високий суд — High Court;
- Суд першої інстанції у цивільних справах з юрисдикцією на території усієї Великобританії — High Court of Justice;
- Суд Крони — Crown Court;
- Апеляційний суд федерального округу — United States Court of Appeals for the Federal Circuit;
- Федеральний претензійний суд — United States Court of Federal Claims;
- Суд, який вирішує справи, ґрунтуючись на праві справедливості — Court of Equity [10, с. 85].

Якщо розглядати структуру судової системи Англії, важливо правильно перекласти терміни, адже в Україні багато судів відсутні і є важливі відмінності, при перекладі, це варто враховувати. Наприклад, специфічна структура судової системи Англії обумовлена, по-перше, відсутністю єдиної централізованої системи судів, по-друге, тим, що більшість цивільних справ розглядається в Англії не в судах, а в досудових установах (адміністративних судах чи трибуналах) чи альтернативних позасудових установах (арбітражах). Структура судової системи визначає структуру мікросистеми термінів «Установи судової системи (law courts and institutions)», що включає три групи термінів:

1-ша група термінів права висловлює загальні поняття: «courts — суди», «tribunals — адміністративні суди (судові трибунали)», «arbitrages — третейські суди (арбітражі)»;

2-га група термінів висловлює приватні поняття — назви судових установ та позасудових установ, що вирішують цивільні суперечки: «countycourts — суди графств», «magistrates' courts — мирові суди», «the Crown Court — суд Корони (Королівський суд)», «the Solicitors' Disciplinary Tribunal — дисциплінарний суд соліситорів»;

3-ю групу складають терміни, що позначають назви установ, які не займаються вирішенням цивільних суперечок та кримінальних справ, але входять до судової системи Англії: «county police — поліція графства», «Council of the Bar — рада баристерів», «Inn of Chancery — товариство соліситерів»;

Таким чином, дана мікросистема англійських правових термінів включає три групи термінів, об'єднаних за принципом гіперо-гіпонімічних відношень, що виражають загальні та приватні поняття [11]. Наприклад, система англійських судів та позасудових установ щодо вирішення цивільних суперечок, на основі гіперо-гіпонімічних відношень термінів може бути представлена у вигляді такої таблиці (див. таблицю 1).

Варто додати, що існує окрема група яка об'єднує правові терміни, що виражають осіб, які є учасниками судової системи Англії — «legalofficials». Серед тих, хто професійно займається юридичною діяль-

ністю та інших учасників правосуддя, виділяють два типи адвокатів — «соліситори» — «solicitors» та «баристери» — «barristers», «суддів» — «judges, justices», «присяжних» — «jury» та інші «виконавчі особи» — «legalexecutives». Кожна категорія осіб виконує свої функції у важливому процесі, що називається втіленням правосуддя [12, с. 24–27]. Диференціація мікросистеми правових термінів «учасники судової системи» — «legalofficials» на першому етапі здійснюється на основі виділення тих же посадових осіб: «Solicitors — соліситори / barristers — баристери / judges (justices) — судді / jury — присяжні/legalexecutives — виконавчі особи». Терміни даної мікросистеми можна розділити на дві основні групи: 1-ша група — це англійські правові терміни, що виражають узагальнюючі поняття, а 2-га група, це терміни — конкретні назви посадових осіб, які безпосередньо працюють у системі англійських судів.

Слід приділяти достатньо уваги роботі з юридичними статтями, коли спочатку з'являється основний термін, а потім словосполучення з ним, наприклад: термін «presumption» — «презумпція», але з додаванням інших слів має різні значення. Розглянемо найбільш поширені: «presumption of innocence» — «презумпція невинності», «presumption of sanity» — «презумпція осудності», «presumption of legitimacy» — «презумпція законного народження», «presumption of validity» — «презумпція дійсності (патенту, напр.)», «presumption of survivorship» — «презумпція права спадкоємця, що виник у результаті смерті

Таблиця 1

Приклад гіперо-гіпонімічних відношень термінів на основі системи англійських судів та позасудових установ щодо вирішення цивільних суперечок

I. The Supreme Court (Верховний Суд)	II. The Superior Courts of Judicature (вищі суди правосуддя)	III. The Inferior Courts (нижчі суди)	IV. Courts of special jurisdiction (суди спеціальної юрисдикції)	V. Out-court institutions (позасудові установи з вирішення цивільних суперечок)
	1. The High Court of Justice (Високий суд) 2. The Crown Court (Суд Корони): – Chancery Division (канцлерське відділення) – The Queen's Bench Division (відділення королівської лави) – The Family Division (сімейний відділ) 3. The Court of appeal (Апеляційний суд): – Civil Division (відділ по сімейним справам) – Criminal Division (кримінальний відділ)	1. Magistrates' courts (мирові суди) 2. County courts (суди графств)	1. The ecclesiastical courts (церковні суди) 2. Courts-martial (військові суди) 3. Industrial tribunals (промислові суди) 4. The employment appeal tribunal (апеляційний суд з трудових суперечок) 5. The restrictive practices court (суд у справах про заборонений торговий обіг) 6. Coroners' courts (коронерські суди) 7. Juvenile courts (суди у справах неповнолітніх)	1. Tribunals (судові трибунали): – Domestic tribunals (дисциплінарні/внутрішні суди) – Administrative tribunals (адміністративні суди) 2. Courts of arbitration (третейські суди чи арбітражі): mixed arbitration (змішаний) арбітраж з питань права та факту).

Джерело: власна розробка

співпадкоємця», «presumption of fact» — «фактична презумпція», «presumption of law» — «правова презумпція» [9, с. 998].

Переклад спеціалізованої літератури у сфері судової діяльності дає можливість розширення словникового запасу студентів. Студентам бакалаврам (2, 3, 4 курс) необхідно навчитися перекладати фрагменти судових промов. Студентам пропонується підібрати найцікавіший фрагмент українською або англійською мовою, перекласти його вдома та зачитати на практичному занятті. Це дає можливість навчитись правильному вживанню:

1. Термінологічної лексики («судова справа» — «action at law, law case», «порушити справу проти когось, пред'явити позов комусь» — «bring, maintain an action (a suit) against smbd», «наказ суду про накладення арешту на майно, яке має боржник у третіх осіб, або на суми, що належать боржнику» — «garnishee order»).

2. Дієслів («постановити» — «rule that, be it resolved that, deliver a judgment», «засудити» — «commit to, sentence to, convict to», «ув'язнити» — «to imprison, to take into (custody), commit to or to put into or to confine to (prison)», «виправдати» — «to exculpate, to declare not guilty»).

3. Звернень («Встати, суд йде!» — «All rise, court is now in session!», «All rise for the court!», «Ваша честь» — «Your Honour», «Your Honor», «Your Worship»).

Крім того, прослуховуючи переклад односторонніх чи викладача, у студентів розширюється словниковий запас та знання у сфері судової діяльності. Це важливо і для студентів-магістрів (5, 6 курс). Також вони повинні вміти перекладати з української мови на англійську або з англійської на українську мову статті або фрагменти статей на тему курсової/дипломної роботи або на загальнопрофесійні теми, наприклад:

- «Критерії прийнятності індивідуальної скарги та її розгляд у Європейському суді з прав людини»;
- «Сучасний стан теорії держави і права як юридичної науки та її роль в розвитку державно-правової організації суспільства»;
- «Протокол до Європейської конвенції про захист прав людини та судова система Європейського Союзу»;
- «Модель правового регулювання діяльності третейських судів в Україні» [13, с. 70–71].

Дане завдання сприяє досягненню студентом не тільки предметних, а і особистісних результатів в іншомовній освіті, а отже, створює всі умови для подальшої успішної англомовної комунікації у пра-

вовій сфері. Варто зазначити, що при перекладі вищезгаданих статей студенти навчаються реферуванню та анотуванню, і також дається завдання скласти реферат-резюме/реферат-конспект, зведений/оглядовий реферат, анотацію (описову/реферативну). Це завдання дозволяє підготувати до написання випускних кваліфікаційних робіт англійською мовою бакалаврів та магістрів.

У сучасних науково-методичних публікаціях наголошується на необхідності дотримання принципу професійної спрямованості програмного матеріалу при навчанні, бакалаврів та магістрів права, англійської мови. Формування професійної іншомовної компетенції відбувається, як на базі читання автентичних джерел з правової діяльності, їх перекладу, реферування та коментування, так і на базі дискусій, диспутів, рольових ігор та вирішення різноманітних кейсів. Розширивши словниковий запас та професійні знання студентів при виконанні вищезгаданого завдання, можна провести англомовні дискусії/диспути/дебати, теми яких задаються та обираються як викладачем, так і студентами, наприклад:

- «Роль органів судової влади в сучасній світовій дійсності»;
- «Судова ієрархія в Україні, США, Великобританії: плюси та мінуси»;
- «Роль судді в судовому засіданні в Україні, Великобританії, США»;
- «Особливості діяльності та можливості адвоката в судовому засіданні в Україні, Великобританії, США» [13, с. 64–69].

Крім цього, на практичних заняттях приділяється увага роботі з рольовими іграми (role-play) і кейсами (case-study), в їх основі — справи судів різних інстанцій, які раніше студенти перекладали з української на англійську. Як домашнє завдання магістри повинні написати свої рольові ігри та кейси, в яких враховують специфіку судової діяльності своєї країни.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, на основі всієї вищезазначеної інформації, можна зробити висновок, що варто враховувати всі розбіжності правових систем, відмінності у діяльності органів судової влади в Україні та англомовних країнах та відмінності культурно-історичної практики правозастосування. У зв'язку з цим можна констатувати доцільність навчання бакалаврів та магістрів юридичних факультетів немовних вузів з урахуванням професійної спеціалізації, розвиваючи вміння та формуючи навички англомовної комунікації у сфері діяльності органів судової влади.

Література

1. Brown G.D. Professional English in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 128 p.
2. Tiersma P.M. Legal Language. Chicago: University of Chicago Press, 1999. 320 p.
3. Williams C. Legal English and Plain Language: an introduction. *ESP Across Cultures*. 2006. № 3. P. 111–124.
4. Mellinkoff D. The Language of the Law. Boston: Little, Brown and Company, 1963. 540 p.
5. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. London: Longman, 1969. 272 p.
6. Mattila H.E.S. Comparative Legal Linguistics: Language of Law, Latin and Modern Lingua Francas. 2nd ed. Farnham: Ashgate Publishing, 2013. 288 p.
7. Šarčević S. New Approach to Legal Translation. The Hague: Kluwer Law International, 1997. 285 p.
8. Красюк В., Попова О. Юридична термінологія в парадигмі сучасних перекладознавчих аспектів. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського: Лінгвістичні науки*. 2022. № 35. С. 115–127. <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2022-35-10>.
9. Longman. Longman Dictionary of Contemporary English 4 with CD. Pearson ESL, 2003. 1950 p.
10. Brown G., Rice S. Professional English in Use: Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 144 p.
11. Structure of Courts and Tribunals System. URL: <https://www.judiciary.uk/structure-of-courts-and-tribunals-system/> (дата звернення: 14.05.2025).
12. Brown G.D., Rice S. Professional English in Use: Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 85 p.
13. Малига В.А., Стадник І.В., Хахуліна К.С. Теорія права і держави: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни на основі кредитно-модульної системи організації навчального процесу (для студентів спеціальності 0601 «Правознавство»). Донецьк: ДонНУ, 2009. С. 64–71.
14. H. L. F., Anderson W. C. A Dictionary of Law. Comprising a Dictionary and Compendium of American and English Jurisprudence. *Harvard Law Review*. 1889. Vol. 3, no. 3. P. 140. DOI: <https://doi.org/10.2307/1321176>.
15. Woodbine G.E. The Language of English Law. *Speculum*. 1943. Vol. 18, no. 4. P. 395–436. <https://doi.org/10.2307/2853661>.

References

1. Brown G.D. Professional English in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 128 p.
2. Tiersma P.M. Legal Language. Chicago: University of Chicago Press, 1999. 320 p.
3. Williams C. Legal English and Plain Language: an introduction. *ESP Across Cultures*. 2006. № 3. P. 111–124.
4. Mellinkoff D. The Language of the Law. Boston: Little, Brown and Company, 1963. 540 p.
5. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. London: Longman, 1969. 272 p.
6. Mattila H.E.S. Comparative Legal Linguistics: Language of Law, Latin and Modern Lingua Francas. 2nd ed. Farnham: Ashgate Publishing, 2013. 288 p.
7. Šarčević S. New Approach to Legal Translation. The Hague: Kluwer Law International, 1997. 285 p.
8. Krasniuk V., Popova O. Yurydychna terminolohiia v paradyhmi suchasnykh perekladoznavchykh aspektiv. *Naukovyi visnyk Pivdennoукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського: Лінгвістичні науки*. 2022. № 35. С. 115–127. <https://doi.org/10.24195/2616-5317-2022-35-10>.
9. Longman. Longman Dictionary of Contemporary English 4 with CD. Pearson ESL, 2003. 1950 p.
10. Brown G., Rice S. Professional English in Use: Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 144 p.
11. Structure of Courts and Tribunals System. URL: <https://www.judiciary.uk/structure-of-courts-and-tribunals-system/> (accessed: May 14, 2025).
12. Brown G.D., Rice S. Professional English in Use: Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 85 p.
13. Malyha V.A., Stadnyk I.V., Khakhulina K.S. Teoriia prava i derzhavy: Metodychni rekomendatsii do vyvchennia dystsypliny na osnovi kredytno-modulnoi systemy orhanizatsii navchalnoho protsesu (dlia studentiv spetsialnosti 0601 «Pravoznavstvo»). Donetsk: DonNU, 2009. S. 64–71.
14. H. L. F., Anderson W. C. A Dictionary of Law. Comprising a Dictionary and Compendium of American and English Jurisprudence. *Harvard Law Review*. 1889. Vol. 3, no. 3. P. 140. <https://doi.org/10.2307/1321176>.
15. Woodbine G.E. The Language of English Law. *Speculum*. 1943. Vol. 18, no. 4. P. 395–436. <https://doi.org/10.2307/2853661>.